

Lislaangã Tēn-tuvmã a  
Muhammad, -Wēnd puvsq  
la A tulgr be a yīnga



رسول الإسلام صلى الله عليه وسلم  
( موري )



بيان الإسلام  
Bayan AL-Islam



ح) جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات، 1445 هـ

باللغات، جمعية خدمة المحتوى الإسلامي  
رسول الإسلام - موري. / جمعية خدمة المحتوى الإسلامي  
باللغات - ط.١ - الرياض، ١٤٤٥ هـ

26 ص؛ 14 \* 21 سم

ردمك: 978-603-8442-04-3

1445 / 18166

### Partners in Implementation



Content  
Association



Rowad  
Translation



Rabwah  
Association



IslamHouse

This publication may be printed and disseminated by any means provided that the source is mentioned and no change is made to the text.

Tel: +966 50 244 7000

info@islamiccontent.org

Riyadh 13245- 2836

www.islamhouse.com



**Lislaangã Tën-tuumã a  
Mvhammad, -Wënd puvsq  
la A tulgr be a yīnga**



Lislaangā Tĕn-tuumā a Muhammad, -Wĕnd  
puusg la A tulgr be a yīnga

**Ne Wĕnd Yuurā Albarka, sĕn yaa Dūni gūbg  
n yols Naabā, n yaa yaoolem raar welg n yols  
Naabā.**

Yaa yōngr bilfu, sĕn kĕed Lislaangā Tĕn-tuumā a  
Muhammad<sup>1</sup> - -Wĕnd puusg la A tulgr be a yīnga- yelle,  
tĭ m vēnegd a pugĕ n wilgd a yuurā, la a buudā, la a  
tĕngā, la a furā, la a tĕn-tumdā, la a sĕn bool n tug  
būmb ningā, la a nabiyaamdīmā tagmas-rāmbā, la a  
Šari wā, la a zabd-n-taasā na-kĕndr ne-a.



---

1 M gūusa wusgo, n tōkd wakat fāo gom-biis a yiibā (Tĕn-tuumā  
ne a Muhammad) tĭ yaa gūusgu ne gomdā sĕn na n lebg n tug bu-  
zĕngā yīnga, bĭ b gūus rĕ.

## 1-A yuurā, la a buudā, la tēng ninga a sēn roge la a bi a pugē wā.

Lislaangā Tēn-tuumā, yē la a Muhammad, sēn yaa a Abdullaah biiga, sēn yaa a Abdul Muṭalib biiga, sēn yaa a Haašim biiga, b yii a [smaa'ul yagensē wā sēn yaa a [braahum biigā, tulgr be b yīnga. La rēnda, yaa ti Wēnd Nabiyaama a [braahuma, tulgr be a yīnga, a yii Šaam n wa Maka, t'a paga a Haagera rag n be ne-a, ne a biiga a [smaa'ul, t'a na n be nugē. La a zīndga b yīibā Maka, ne sagell sēn yi Wēnd nengē, A Naam yi wagell n zēke, la biigā sēn wa n bi wā, nabiyaamā a [braahum waa Maka, tulgr be a yīnga, n me Kaabā sēn yaa Lohorm Doogā, yē ne a biiga a [smaa'ul, tulgr be b yīibā yīnga, ti nebā wusg Roogā kiremse, ti Mak lebg toglg zīiga ne Wēnd sēn yaa bōn-naands Naabā tūudbā, sēn nong b n maan Hiḡiimdā, la nebā kell n kēnga ne Wēnd tūudmā la A yembgā, n be a [braahum sorā zugu tulgr be ne-a, yuum kobs pugē, rē poorē ti gōdgr wa kē, ti Laarb-rāmbā zamaanā tēmsā halhaalā lebg wala tēms a taabā sēn be a kirensā , sēn yaa dūni wā tēms fāa

gilli, kɪfëndā yelā n wil a pugē: wala rubsā tūubu, la koam-pugli busb vuse, la pagb wēgbo, la zīri-beed goam, la rāam yūubu, la yel-beed maanego, la kubs arzεgs rubo, la rɪbaag reεgre... Zī-kāngā, la yale-kāngā puga, la lɪslaangā Tēn-tuum rogyā a Muhammad sēn yaa Abdullaah biiga, sēn yi a ɪsmaa'ul yagensē wā a ɪbraahum biigā, tɪlgr be b yīnga, yuum 572, a ɪla rogmā loogr poorē, a saambā maana kaalem taoor t'a na n ka rog ye, t'a ma wā maan kaalem a yuum a yoob wakato, t'a saam-bila a Abuu ʤaaltb wub-a, rēnd a vumame n yaa kuba, n yaa talga, la a rag n yume n ritē la a baood paango ne a nug tuuma.



## 2-Albark furā loeese ne albark pagā:

La a yuumā sēn wa n yaa pisi la a nu wā, a fura paga, sēn yaa Mak pagba yembre, a ḥadiige, sēn yaa a ḥuwayld bi-puglā, Wēnd yard be a yīnga, la Wēnd lok-a la a nengē koam-pugli a naase la koam-ribli a yiibu, la a koam-ribli wā maana kaalem b yāadrā wakato, la a tumd-n-taarā ne a pagā la a zakā rāmbā rag n yume n yaa bugsg wusgo la noanglem, rē n kit t'a paga a ḥadiige bu-a noanglem sēn yaa wusgo, yē me yī a la noanglem, la a ka yīm a pagā yelle, halu n tug n tāag a kaalemā poorē yuum woko. La a ra yume n kodgd pesg n put a ḥadiiġa zo-rāmba, Wēnd yard be b yīnga, n waoogd-ba, tu yaa manegr ne a pagā, n leb n yaa gūusg ne noglem ning sēn da be bāmb suka.



### 3-Wahu wā (tumsgā) sungre

Těn-tuum a Mohammad, Wënd puusg la A tulgr be a yīnga, ra yum n da be zugd sēn yaa zısg zugu Wënd sēn naan-a wā teka, la nebā rag n boond-a lame ti sıd-soab sēn yaa bas-m-yam soaba , la a rag n yume n lagemd-ba tuum sōmbsā pugē, la a kisgd bũmb ning bāmb sēn be a zugā, sēn yaa kifēnd tuumā, a ka lagemd-b a pugē ye.

La a sēn wa n ta yuum pis-naase -mikame t'a rag n bee Maka- la Wënd na n tūus-a t'a na n yi Těn-tuuma, ti Malek a Gibriil tulgr be a yīnga waa a nengē, ne suura ning sēn yaa pipi n sig Alkurāan pugē wā zugu , yē me la Wënd koεeg sēn yeele, A Naam zēkame:

﴿أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝١ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝٢ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝٣ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝٤ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝٥﴾ [العلق: ١-٥].

(Karem ne f Soab ning sēn naanā wā yuure.(1) A naana ninsaala sēn stng ne zt-pelle (2) Karem, ti fo Soabā n yud ne kũuni.(3) Sēn wilg-a kaal-moogā gulsgo (4) A wilga ninsaala bũmb ninga a sēn da pa mi. (5) [Suurat Al-Alaf 1-5].



T'a wa a paga a ḥadiiḡa nengē, Wēnd yard be a yīnga, t'a sūurā rigda, n togs-a kibarā, t'a kēes-a yīn-yōgnego, la a tall-a n kēng ne a sām̄b̄b̄ā biig nengē, a Warakat sēn yaa a Nawfal biigā -la yē rag n yume n kē Nasaar-rāmbā dīinē, n karem Tawraatā la Lingiilā, t'a ḥadiiḡa yeel-a: " m sām̄b̄b̄ā biiga! Kelg f saam-biigā biig koεεga". T'a Warakat yeel-a: " m saam-biig biiga! Yaa bōe la fo ne?" Tu Wēnd Tēn-tuuma, -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- togs-a a sēn yā būmb ningā kibare, t'a Warakat yeel-a: (Yāwā la Naab no-rēes ning sēn sig a Muusa wā, kato, m sā n da paamē n ket n wu wakat ning fo nebā sēn wat n na n yiis foomā, tu Wēnd Tēn-tuuma -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- yeel-a: " b na n yiisa maam laa?" T'a yeele: " n-yeel! Ned ka wa ne fo sēn wa ne būmb ningā lae, rēndame tu b maan-a beem, la fo raarā sā n paam maam, m na sōng-f sōngr tekē)[2]<sup>2</sup>.

---

2 A Albuḥaarū la a Muslim n reeg-a, sēn yi a 'Aatša hadiisē wā, Wēnd yard be a yīnga, Ṣaḥuḥ Albuḥaarū (2) 1/7, la Ṣaḥuḥ Muslim (153) 1/139.

La Mak pugē, Alkurāanā kell n tonga taab n sigd a zugu, t'a Gibriil sigd ne-a, tulgr be a yīnga, n yi bōn-naands Naab nengē, wala a sēn leb n wat a nengē ne tēn-tumdā yel-welsdsā.

La a kellame bala n boond a nebā n tugd lūsangā, t'a nebā bas-a la b zab ne-a, la b togs-a kūuni t'a reeg la a bas a Tēn-tumdā, ligdi la naam, t'a tōdg rē fāa gilli. B yeel-a lame wala nin-bēdā sēn da yeel-b tēn-tuumbā sēn da reng taorā: ti yaa tum soaba, yaa zīri-be-neda, la pas-n-rogl-soaba, la b weog-a, la b yīd-a a yīngē wā, la b nams a pugdbā, la Tēn-tuumā kell n ka bake -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- Mak pugē wā n boond n tugd Wēnde, la a kēnged Hagiimdā wakato la Laarab-rāmbā raasē sēn yaa sūdumsā, n sedg nebā beenē, n wilgd-b lūsangā, la a ka tol n belg ned me ne dūni maa zugēnd ye, a ka bugs ned me ne suuga. Rēnd a ra ka tar pānga, a ra ka yi n yaa naaba. La a waa ne gees-n-taare a boolgā sungrē bala, n yeel-ba: ti b tōog n wa ne yē sēn wa ne būmb ningā buudu, sēn yaa Alkurāan wagellā, rēnd a ka bak n geesd a zabd-n-taasā ne yell-kānga ye, ti neb nins sēn na n kō sid ne-a wā, sēn yaa Şahaab wagsā kō-a sīda, Wēnd yard be b fāa yīnga. La

Mak pugē wā Wēnd waoog-a lame ne yel-solemd zısgā, yē me la [sraa'u (Yun-kēndā), n kēng Bayt Almakdas(Fulstun), rē poorē t'a ruug beenē n kēng saasē wā, la būmb ninga sēn yaa b sēn mi, yaa tı Wēnd zēkame n tug saasē wā nabiyaama a [lyaase la a Sus-tı-maage,tılgır be b yiibā yīnga, wala b sēn togse moeembā nengē wā la Nasaar-rāmbē (Kiris nebā) wā. La Nabiyaamā, Wēnd puusg la A tılgır be a yīnga, a reega sagl tı b puussā saasē wā, yē me la Puusg ninga lıslaambā sēn puusdā noor a nu raar pugē wā, la Mak -yesa- la yel-soalem kāseng a to wā me leb n yı, yē me la kiuugā pārgre, halı tı kıfr-rāmbā yā-a.

La Kurayš kıfr-rāmba rıka sor buud fāa, sēn na gıd Nabiyaama, sēn na yul n nams-a la b zāag nebā ne-a la b maan koko kegeng wusgo yel-soalemā la tagmas-rāmbā baoob pugē, n kos sōngr ne Yahuud-rāmbā, tı b kō bāmba daliil-rāmba sēn na sōng-ba tı b paam n wē no-koεema ne-a la b gıd nebā n yi-a.

La Kurayš kıfr-rāmbā b lıslaambā namsgā sēn wa n tongā, Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tılgır be a yīngakō-b la sore tı b yiki n kēng Habaša (Etioopi), la

Nabiyaamã, Wënd puusg la A tulgr be a yīnga, yeel-b lame: "ad naab n be beenē, n yaa tēeg turg soaba, b ka wēgd ned a nengē ye" .La a ra yaa naaba, sēn yaa Nasaar-rāmbã dīinã neda. Tl sul a yiib sēn yi Sahaabsã pugē na n yik n kēng Habaša, la boabdbã sēn wa n ta Habašã wã, b goma ne naabã sēn yaa a Nageεšl wã, dīin ninga Nabiyaama a Muhammad Wënd puusg la A tulgr be a yīnga, sēn wa ne dīin ningã, t'a kō suda la a yeele: "yã wã -m wēend ne Wēnde- ne bumb ninga a Muusa -tulgr be a yīnga- sēn wa ne wã, b yita tuk a yembr pugē. Tl Nabiyaama nebã sēn namsd-a wã kell n kiigd a zug, yē ne a Şahaabsã.

La neb nins sēn kō sud ne-a hagiimdã zīisē wã, yaa neb sēn yi Madiina n wa, tl bãmb rãmba na n balm-a ne lslaangã la b na n sōng-a t'a sã n wa bãmb tēngē wã, la b ra boonda beenē tl (Yasrlba), t'a kō sor ne neb nins sēn da kell yē Şahaabsē wã n da be Makã, tl b yik n kēng Madiina, tl b yik n kēng beenē, tl lslaangã sãeeg Madiina, hal tl zak ka be beenē, rēndame tl lslaangã kēe-a lame.

La Nabiyaamã, Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga, sën maan yuum piig la a tãab Mak pugẽ, n boond n tugd Wënd nengẽ, Wënd kō-a la sor t'a yik n kēng Madiina, t'a na n yik -Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga- n tug be, n kell n tong ne boolã n tug Wënd nengẽ wã, tu lslaangã Šari-rãmba sikrã kell n puglg taaba Madiina, yembr yembre, t'a sung moasa n tumsd a tēn-tumdbã ne sebã(leta) n tugd buud-rãmbã taoor-rãmbẽ la nanambsã, ti b boond-b n tugd lslaangã, la sën be a sën tum ti kēng neb nins nengẽ wã, yaa Rom naabã (Gerk), la Furs(İra) naabã, la Misr (Ezipt) naabã.

La Madiina la yell ning sën yaa wĩntoogã sobgrã yı-  
yã, ti nebã yeese, la ra-kãng zemsa Nabiyaama -Wënd  
puusg la A tulgr be a yĩnga- biigã a [braahum kũumaa, ti  
nebã yeele: "ad wĩndgã sobgame a [braahum kũumã  
yĩnga" Tı Nabiyaama,-Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga-  
yeele: (Ad kiuugã la wĩntoogã, b ka sobgde ned kũum  
yĩnga, ka ned vum yĩng me, la ad b yiibã, b yaa yel-  
soalem sën yi Wënd yel-soalmã pugẽ, ti Wënd tar b  
yiibã n bugsd ne A yembsã)3, Rënd Nabiyaamã -Wënd

---

3 Şahıh Muslim (901)

puusg la A tulgr be a yīnga- a sã n dag n yume n yaa zīri-be-neda, a na n yāgame n bugs nebã tı b gūus la b ra yags-a ye, la a yeel tı "ad wīntoogã, a sobgame mam biigã kūum yīnga, rēnd ned ning sēn yagsda maam na n yeelame tı wãna?

La Tēn-tuumã, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- a Soabã nags-a la ne zug-wagla, la Wēnd sıf-a lame ne A koεεg A sēn n yeele:

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾ [القلم: ٤].

(La ad fo bee zug-wagell zugu) [Suurat Alkalamu: 4]

Rēnd a yume tı b sıfd-a ne zug-sōng fãa, wala sıda, la pu-peelem, la raodo, la tēeg tırğa, la alkaool pidsgu halı n tı tãag ne a zabd-n-taas fãa, la kūuni, la a noong doos maanego ne tals la nimbãan-neba, la pug-kōpa la tulsem-rãmba. N leb n tar noang keğeng ne a na kãndag-ba, n maand yolsg ne-ba, n gãnegd a meng ne-ba, halı tı sãan watame, n baood Tēn-tuumã -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- n sokd a Şahaabsã -Wēnd yard be b yīnga- a yelle, n mik a be b sukã t'a ka mi-a ye, n yetē: " yaa ānda la a Muhammad yāmb sukã?"

La a Surā wā (vumā na-kēndrā) yaa yel-soolem tekē a pid la turlem wεεgē, a tumd-n-taarā pugē ne nebā fāa gilli: ne a be la a zoa, ne sēn pē-a la sēn zāra, la ne kāsema la biiga, la rao la paga, ne rūm-mugsā la liuuli wā.

La wakat ning Wēnd sēn wa n pids dīinā n kō-a wā, ti Tēn-tuumā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- sēn wa n taas a tēn-tumdā taasg tekē, a maana kaalem ta yuumā yaa yuum 63 (pis-yoob la a tāabo), yuum 40 (pis-naas) n be a pugē taor t'a na n ka yu Nabiyaam ye, ti yuum 23 (pisi la a tāabā) t'a yaa Nabiyaama n yaa Tēn-tuuma. La b mum-a la Madiina-Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- a ka bas arzeka, a ka bas faado, sã n ka a bōng-wεεgā sēn yaa pεelgā, a sēn da zao a soabā, la puug a sēn maan ti yaa dooaga kēn-kēndbā yīnga.<sup>4</sup>

La neb nins sēn da sak n na n tū dīinā la b kō sid ne- a la b pug-a wā, b sōorā rag n yaa wusgo, la tūu-a lame n kēng hagiimdē wā, a Şahaabsā sãnda, Wēnd na wat ne hagiimdē wā, sēn yud neb 100 000 (tus koabga), la rēnda yu taor t'a na ka maan kaalem ne kiuug a tāabo, rēnd tōeeme ti yaa woto la a dīinā gūubā la a

---

4 Şahuh Al-buḥaarū (4461) 6/15.

sāaegrā sabab-rāmb sānda. La a Şahaabs ninsi a sēn da wub-b rāmb ne lslaangā zugdā la a na-kēndrā, b ra yume n yaa Şahaabse (tūud-n-taase) sēn yud sōmblem, turlem, la dūni yīgsgē, la nedemdo, la alkaool pidsgu, la kūuni, la nidig-pānga, ne dīin-kāngā, sēn yaa dīin zūsgā, bāmb sēn kō sud ne dīin ningā.

La a Şahaabsā, sēn wa n tug n yud bedrem - Wēnd yard be b fāa yīnga- liimaong wεengē la bāngre la tuuma, la pu-peelem, la sūdgre, la kūuni la raodo, yaa a Abuu Bakr Aşşūdiik (sēn yaa sūd-kōtā), la a ‘Umar [bn Al-ḥaṭṭaab la a ‘Uṭmaan [bn ‘Affaan, la a ‘Ali [bn Abiṭaalib, Wēnd yard be b yīngā, la bāmb bee neb nins rēenem sēn kō-b sud ne-a la b sūdg-a wā, la yu bāmb me la lēdsba Nabiyaamā poorē, neb nins sēn zēk lslaangā Lεεma a loogrā poorē, b ra ka tar baa fu sēn yaa Nabiyaamdīmā yel ye, a leb n ka welg-b ne būmb n kō-ba tū pa tū ne Şahaabs nins sēn kellā fāa ye, Wēnd yard be b yīnga.

La Wēnd gūu a Gaf ning A sēn sik n kō-a wā, la a sunnah, la a Surā wā (vumā kudemde) la a koesā,



la a tuumã, ne a buuda gomd ninga a sën gom ne wã, la b ka gũ ned vum yelle -dũni wã sungr tekẽ-wala b sën gũus a vumã yellã ye -Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga- b pus n gũus a sën gõe to-to la a sën rite la a sën laade. La a sën da tumd ne a zakã-rãmb to-to a zakã pugẽ? La a yelã fãa yaa bũmb b sën gũusi, n kuls-a a surã wã (vumã yel) pugẽ, rënd a yaa yĩng soaba, n yaa Tën-tuuma, a ka tar Rubuubiya (Sobendmã) yell baa kidg ye, a ka so a meng yĩng nafa maa namsg ye.



## 4- A Tēn-tumdā

Wēnd tumsa a Muhammad -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga-lagem-n-taarā la kifēndā la zulmā sēn wa n gūbg dūni wā ween-n-vusā fāa, tı tēngā poor zugu, ned ra ka be beenē, n tūud Wēnde, n ka maan lagem-n-taar ne-A ye, sā n ka bilf bala sēn yaa neb saare, sēn be Gafa taabā rāmbē, tı Wēd tums a Tēn-tuumā a Muhammad -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- t'a yaa Pidsda ne nabiyaam-rāmbā la tēn-tuumbā, Wēnd tums-a lame ne kändagre la dīin sēn yaa sıda, bōn-naandsā fāa gill yīnga, bul yīng t'a na wa n wil dīin-rāmbā fāa gilli, la a na yiis nebā lagem-n-taarā la kifēndā la zulmā ligsē n tug Wēnd yembgā la sud-kūunā vēenemē. La a tēn-tumdā yaa sēn pids tēn-tuum-rāmb nins sēn reng taorā tēn-tumā puusg la tulgr be b yīnga.

La a boolame n tug būmb ning fāa nabiyaam-rāmbā la tēn-tuumbā sēn bool n tugā -tulgr be b yīnga-: A Nuuh la a [braahum la a Muusa la a Sulaymaan la a Daawuud la a [ısa- tı b kō-sıd tı Soobā, Yē la wēnde, sēn yaa Naandā, n yaa Rılgdā, n

yaa Vuugdã, sãn yaa Kuudã, n yaa Naam Soadã, la Yẽnda la sãn kẽnsd yelã, la Yẽnda la nimbãan-zoeta, n yaa Yoalsda, la Wẽnde, Yẽ la Nannda bũmb ning sãn be ween-n-vuugã fãa gill pugẽ wã, tõnd sãn ne la d sãn ka ne wã, La zẽng sãn ka Wẽnd fãa yẽ yaa bõn-naandga sãn yi A bõn-naandsẽ wã.

Wala a sãn boole n tug Wẽnd tũudum a Yembr tãa, la b bas zẽng sãn ka Yẽnda tũudum, la a vẽnegr vẽnegr tekẽ ti ad Wẽnd yaa A Yembre, lagem-n-taar ka be ne-A ye, A tũudmã pugẽ, la A Naamã pugẽ, la A Naanegã pugẽ, la A kẽnesgã pugẽ. La a vẽnegdẽ -vẽnegr tekẽ ti ad Wẽnd yaa yembre lagem-n-taar ka be ne-A A tũudumã pugẽ, maa A naama pugẽ, maa A naangã, maa A rabsgã, la a vẽnegr ti Wẽnde -A Naam yulgame- A ka roge, b ka rog-A , A ka tar mak-n-taaga, A ka tar bilig-n-taaga, laa A ka sigid baa fu pugẽ A bõn-naandsẽ wã ye, A leb n pa rikd a yĩngã n leb-a ye.

La a boolame n tug sid-kũuni ne Gaf-rãmb nins sãn yaa Wẽnd Gaf-rãmbã sãn reng taoore, wala a [braahum la a Muusa Gaf-rãmba, puusg la tulgr be b yiibã yĩnga, la Taoraatã la Zabuurã la Lingiiliã. Wala a sãn boole n tug sid-kũuni ne tẽn-tuumbã fãa gilli, tulgr

be b yīnga, la a wīnig tu ned ning sēn yags nabiyaam a yembre, a kɪfla ne nabiyaam-rāmbā fāa gilli.

La a kō nebā fāa gill kiba-noogo ne Wēnd Yolsgā, la Wēnd n na n sek-ba dūni kaanē, la ad Wēnde, Yēnda la Naabā n yaa Yolsda, la Yēnda A Yembr tāa n na n geel bōn-naandsā, Yikra raarā, A sēn wat n vuug-ba b kūumā poorē, n yi b yaadē wā, la ad yaa Yēnda me n na n rol sud-kōtbā b tuum sōmā wā, wala b sēn tumā buud bilgr piiga, la tuum wēngā rolbo yaa wala tuum wēngā buud bala. B leb n tara vi-noogo sēn duumdi, Yaoolem raarā. La ned ning sēn kɪfla, la a tum tuum wēnse, a na n paama a rolb dūni kaanē, la yaollem raarā.

La Tēn-tuum a Muhammad -Wēnd puosg la A tulgr be a yīnga- a tēn-tum dā pugē a ka waoog a buudā a ka waoog a tēngā ka a mengā sēn yaa zisgā, pus n waa Alkurāan wagellā pugē nabiyaam-rāmbā yui, a Nuuhu la a [braahum la a Muusa la a [isa, tulgr be b yīnga, n yud Nabiyaamā yuurā sēn wa wā , la b ka togs a ma wā yuure ka a pagbā yui me Alkurāan wagellā pugē ye. La waa Alkurāanā pugē, a Muusa ma wā yell togsgo sēn pa vugr ye, la a Maryam -tulgr be a yīnga- a yuurā puda a pugē noor 35 (pis-tā la a nu).

La Tĕn-tuum a Muhammad -Wĕnd puusg la A tulgr be a yĭnga- b gŭu-a lame n yi ne bŭmb fãa gill sĕn yŏsgd Šari wã, la yamã, la rog-ne wã, maa zug sŏng sĕn ka sakd bŭmb ningã, bala nabiyaam-rãmba -puusg la tulgr be b yĭnga- b gŭb lame n yi yŏsgre bŭmb ning b sĕn taasde sĕn yi Wĕnd nengĕ wã, la yaa bãmb me la b sĕn rogl-b rãmb tŭ b taas Wĕnd saglsã A yembsĕ wã. La nabiyaam-rãmbã b ka tar bŭmb sĕn welg ne bãmba sĕn yaa Rubuubiya (Wĕndlem) yell ye, bŭ Uluubiya (Sobend) ye. Pus n ka woto ye, bãmb me yaa yĭns rãmba wala neb a taabã, tŭ Wĕnde -Anaam zĕkame- tumd A tĕn-tuma tŭ kĕngd b nengĕ.

La kaset-rãmb sĕn tug n be beenĕ n yuda, n wĭngd tŭ Tĕn-tuum a Muhammad-Wĕnd puusg la A tulgr be a yĭnga- Tĕn-tumdã yaa sĕn tum tŭ yi Wĕnd nengĕ wã, yaa sĕn mik tŭ halŭ n tŭ tãag rŭndã a beeme, wala a sĕn dag n yaa a soaba Nabiyaamã vumã wakatã, tŭ neb tŭud-a sĕn yud Islaam Milyaare, b maanda a waagib-rãmbã sĕn yaa Šari wã, wala Puusgã ,la Zakã, la no-loeerã la Higiimdã, la zĕng sĕn ka rĕnda, tŭ ka tŭ ne toeengo maa golengo.



## 5- A Nabiyaamdmã tagmas-rãmbã la a daliil-rãmbã

Wënd kengda A Nabiyaam-rãmba ne yel-soalm sën wilgd tu b yaa nabiyaam-rãmba, la A leb n kõt-b tőogre la gom-lubdga, sën wilgd b tēn-tuumdmã, la ad Wënd kōo nabiyaam fãa sën yaa yel-soalmã, bũmb ning sën sekđ tu ninsaalbã kō sũda ne rē buudã, la yel-soalem-rãmb nins b sën kō nabiyaam-dãmbã sën tug n yaa zisg n yuda, yaa tōnd Nabiyaama a Muhammad yel-soalem-rãmbã -Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga- bala Wënd kōo-a-la Alkurãan wagellã, yē me la yel-solemde sën kelle tēn-tuumbã yel-soalem-rãmbē wã, n na n tug n tãa dũni wã yikr raare. Wala Wënd sën le keng-a ne yel-soalem-rãmb sën yaa bedã, la Tēn-tuuma a Muhammad -Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga- yel-soalem-rãmbã yaa wusgo, sën be b pugē:

Yaa [sraa'u la Mũ'raağ (Yun-këndã la Yun-duurã), la kiuugã pãrgre, la sa-koomã kiigri noor wusgo a sën kos a Soabã t'A yũnug nebã poorē bala, warã sën paam-b poorē.

La rub wusgre, la koom sën yaa kidg wusgre, tu neb sën yaa wusg rı-a maa b yũ-a.

La a sēn kōt kibay ne yel-soondi sēn loogā ned baa a yembr ka bāng a sēn yī to-to ye, la yaa Wēnd n togs-a, wala nabiyaam-rāmbā kibayā -tulgr be b yīngabāmb ne b nebā yelle, la vadgā rāmbā kibarā.

La a sēn kōt kibay ne yel-soaandi sēn wate, tī sud yī rē loogr poorē, ne Wēnd sēn dag n kō-a kibare A Naam yīlgame, wala bugum ning kibar sēn yit Hiḡaaz tēngā wεengē, tī neb nins sēn be Šaam yā-a. La nebā sēn na n wa met meoongā n tomdā.

La Wēnd sēn sek-a la A gū-a n yī nebā.

La a sēn pulem a Šahaabsā tī yī wā, wala a sēn yeel-ba: (Ad yāmb na n paka Faaris la Ruum, la ad yāmb n na n rīk b arzēgsā n kēes wēnd Sorā puga)

La Wēnd sēn leb n sōng-a ne malegsā.

La nabiyaam-rāmba -puusg la tulgr be b yīngasēn kō b nebā kiba-noodo ne Tēn-tuumā a Muhammad nabiyaamdēmā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīngala sēn be sēn kō-b sū-noogr ne-a wāngā, yaa Muusa, la a Daawūda, la a Sulaymaane, la a Ḳsa -tulgr be b yīngala zēng sēn ka bāmba sēn yī Ḳsraeel koamba nabiyaam-rāmbē wā.

La sēn lagem ne tagmas-rāmb yam pugē la bilg-rāmb [5] nins sēn togsde ti yam sōng sakd n reeg-a wā.

La Aayae-bāmbā, ne daliil-dāmbā, la bilgr-rāmb nins sēn yaa yam-mokr wεengē wā, b yaa būmb sēn sāeeg n yadg Alkurāan wagellā la Nabiyaamā Sunnah puga, la a tagmas-rāmbā waogame n yud geelgo, ned ning sēn rat n na n yals a zugu, bi a ges Alkurāan wagellā la Nabiyaamā Sunnah gaf-rāmbē, la Nabiyaamā vumā na-kēndrē gaf-rāmbā, rēnd kibar vēeneg be b pugē sēn kēed ne tagmas-kāensā.

La tagmas-kāensā sēn yaa bed-bedā sā n rag n ka yūē, a zabd-n-taasā sēn yaa Kurayš kuf-rāmbā la Yahuud-rāmbā la Nasaar-rāmbā, sēn rag n be Laarab-rāmbā zamaanē wā, b rag n na paam sēka n yags-a la b bugs nebā n yī-a.

La Alkurāan wagellā, yēnda la gaf ning Wēnd sēn tums ti tug A Tēn-tuuma a Muhammad nengē wā -Wēnd pousg la A tūlgr be a yīnga- yēndā me yaa bōn-naands Naabā Goamā, la Wēnd geesa ninsaalbā la zīn-dāmba ti b wa ne a

---

5 -[5] Wala A koεegā sēn yeele -A Naam zēkame-: ( yāmb a nebā, b gānega bilgri, bi y kelg-a, ad būmb nins yāmb sēn tūud zēng sēn pa Wēndā, b pa tōe n naan baa zōaag ye, ba ti b naag taab a yīnga, la zōaag sā n fāag būmb b nengē, b pa tōe n dig-a n reeg-a ye, baood yī valenga, b sēn baood ned ning nengē wā me yī valenga!) [ Al-hağ:73 ]



bilg-n-taare, maa suura a yembre sēn wōnd wa a Suur-  
rāmbā a yembre, la geesgā ka bak n beē n ti tāag rūnda, la  
ka tōe ye. la Alkurāan wagellā, a leokda sogsg wusgo sēn  
yirbd neb tus kēema wusgo. La Alkurāan zisgā yaa būmb b  
sēn gū n ti tāag rūndā ne Laarabiiimd ningā a sēn sig ne wā,  
baa gom-bil a yembr ka boog a pugē ye, yaa būmb me sēn  
wē n yiisi (ēmprime) ti b sāeeg-a, a yaa gaf sēn yaa zisgo n  
komsd a geesdbā, yē me la gaf sēn yud zislem sēn wa  
nebā nengē, ti sōmb ti b karem-a maa b karem a maanā  
wā sēn lebg ne bu-zēmsā goamā. La ned ning a lak-n-ges la  
a sid-kūun sēn pōsg a soaba, ad sōma gill pōsg yēnda, wala  
Tēn-tuuma a Muhammad Sunnah -Wēnd puusg la A tulgr  
be a yīnga- la a na-kēndrā la a Surā wā (a vumā kibay), yaa  
būmb sēn gūusi, n rik ti lolme, n tū ne togsdb b sēn tar  
bas-m-yam ne b rāmba, yē me yaa būmb sēn n yiisi  
(ēmprime) ne Laarabiiimd ninga Tēn-tuum a Muhammad -  
Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- sēn gom ne-a wā, ti yaa  
wala a ket n vu tōnd suka. A yaa būmb me b sēn lebg-a n  
tug buud gom-rāmb wusgo, la Alkurāan wagellā ne  
Nabiyaamā Sunnah -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga-  
bāmbā b yiibā la yēgr a yembr taa b sēn yākd luslaangā  
buudo la a Šari-rāmbā a pugē.



## 6- Šari ninga Tën-tuumã a Muhammad sën wa ne-a wã, Wënd puusg la A tulgr be a yïnga-

Šari ning Tën-tuumã a Muhammad sën wa ne-a wã - Wënd puusg la A tulgr be a yïnga- yë la lıslaangã Šari, yaa yëndã me n pids Wënd Šari-rãmbã la Wënd tëntumã, la yë me sã n yaa a yëgë wã, a wõnda wala nabıyaam-rãmb nins sën reng taoorã Šari-rãmbã, baa tu b yalë wã sã n yõsa taaba.

Yë me la Šari pitgã, a yaa bumb sën sakd zamaan la zïig fãa pugë, nebã dïinã la dñni manegr be a pugë, yë me yaa bumb sën kumb tũudmã fãa gill sën yaa tulae n rog yembsã, tu b maan-a Wënd yïnga sën yaa bõnnaands Naandã, wala Puusgã, la Zakã, a leb n vënegdë n wilgd bãmba tumd-n-taarã arzek weengë, la baooobã, la nebã vuısm-n-taarã, la Tëmsa zãab (politikã) yela, la zaba, la ween-n-vuga koglg yela, sën sakd a pugë la sën ka sakde, la zëng sën ka rënda, sën yaa bumb ning nebã vumã sën tar tulsem ne-a, la b yaoolem raarã.

La Šari-kãngã gũuda nebã dïina, la b zumã, la b burkĩndã, la b arzëgsã, la b yamã, la b koambã, a yaa bumb sën tigim zug-sõmse la manegr buud fãa, la a

bugsd n yit tuum beed fāa, la maan wēng fāa, a boondame n tugd ninsaal waoogre, la tēng-n-sugre maanego, la tēeg turga, la pu-peelem, la yulgre, la maan-ti-yi-sōma, la noanglem, la rat-neer ne nebã, la b zumã gūusgu, la tēmsã laaft, la a leb n gidgd nebã pelmes yikre, ti ka tū ne hake ye. La Tēn-tuumã a Muhammad -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- a rag n yume n zabd ne kedgrã, la sãangã, a yalē wã la a kōbgã fāa, la a zabd ne zīri-beedã, la lak n zãag nebã, la Labiimdu (Labe, welg-n-bas dūni n teeg tūudum bala).

La Tēn-tuumã a Muhammad -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- a vēnegame n wīnig ti Wēnd waooga ninsaala, rapa la pagba, la A gūus a hake-rãmbã fāa gill n kō-ba, la A maan-a ti yēndã n tukd a yam yãkrã yelle la a tuumã la a manesmã fāa, la A leb n rogl-a yē sēn tum tuum buud fāa gilli sēn namsd a menga maa namsd neb a taabã, yaa yē la b sokda, la A maan paga la rao ti yaa yembre, sã n yaa sid-kūunã wēngē la reeg-m-zugē wã wēngē la rolbã la yel-sōmdã wēngē. La bee Šari-kāngã pugē ning-m-toaag sēn welg zalle ne paga, zem t'a yaa ma maa paga maa a yaa bi-pugla maa tão-poaka.

La Šari ninga Těn-tuumā a Muhammad sěn wa ne-  
a wā -Wěnd puusg la A tulgr be a yīnga- a waame n na  
n gū yamā, la a gidg būmb fāa sěn sāamd-a, wala  
rāam yūubu, rēnd lūslaamdā a maaname ti dīinā yaa  
vēenem n toond yamā t'a rik a sorā, bul yīng ti  
ninsaal na tū a Soabā ne pu-tēer la bāngre, la  
lūslaangā Šari wā zēka yamā yelle, la a maan-a ti yaa  
yēnda la tuumā roglg zīiga, la a loadg-a n yi zīri-beedo  
la rog-m-mikā bāensā, la rubsa yelā.

La lūslaangā Šari wā a zisgda bāng-sōngo, la a leb  
n pirsd bāngr pēes n bao n bānge, sěn pidg n zāag  
ne yōor yamleogo, la a boond n tug ti b tags n ges  
yōorā, la ween-vuuga wēengē, la būmb ninga b  
sěn yiisd bāngr pēes n bao n bāngā pugē wā, a sā n  
yi sōma a pa kUSD būmb ning Těn-tuumā-Wěnd  
puusg la A tulgr be a yīnga- sěn wa ne wā ye.

La pa be Šari wā pugē, welg n yiis kōbgo nebā  
pugē ti yaa yē n yud ti ka tū ne gōbg a taaba ye.  
Yudlem leb n ka be beenē ne neb a taaba nin-zēms  
zug ye. B fāa gilli a buodā pugē b yaa yembre, bala  
nebā fāa gilli b yēgrē wā yaa yembre, yudlem ka be

ne kōbgo kōbg a to zugu, leb n ka be ne neba neb a taabã zugu, rēnda ne Wēnd zoεεg bala. La Tēn-tuumā a Muhammad -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- kōo kibare ti ned sēn rog fāa a rogda Fıtrā (İsllaangā) zugu, ned ka be ninsaalbā pugē n rogdē t'a yaa tudgd ye, maa a rik nin-zēng tudgr faad ye.

İsllaangā Šari pugē Wēnd maana tuubgu, yēnda me la: ninsaal lebs a meng Wēnd nengē la a bas zunuubā, la İsllaangā a wurda būmb ning sēn renga taorā sēn yaa zunuubā, la tuubgā a sūkda būmb ning sēn reng a taorā sēn yaa zunuubā fāa, rēnd tulsem ka be ti f maan reeg-m-zugē n na n togs f zunuub-rāmbā bōn-naandsā taor ye. Rēnd İsllaangā pugē tōk-n-taare ytame ninsaalā ne Wēnd suka turga, rēnd a ka tar tulsem n tug neda t'a yi tēng-n-sugre foom ne Wēnd suk ye, rēnd İsllaangā gudgdame ti b wa maan neba ti b yaa wēnd-dāmba, maa lagem-n-taase ne Wēnd ye, zem ti yaa A Wēndlmē wā maa A Soabendē wā.

La Šari ninga Tēn-tuumā a Muhammad -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- sēn wa ne wā, a yēesda Šari-rāmb nins sēn reng taorā, bala İsllaangā Šari ning Tēn-tuumā a

Muhamaad -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- sēn wa ne ti yi Wënd nengē wā, yēnda la Šari-rāmbā fāa baasdga, n na n tug n tāag dūni wā yikr raare, a yaa bōn-naandsā fāa gill yīnga, rē n kit t'a yēes Šari-rāmba sēn reng taorā, wala Šari-rāmb nins sēn reng taorā me sēn yēes taabā. La Wēnde -A Naam yulgame n zēke- A ka reegd Šari zēng ti ka lslaangā Šari ye, A ka reegd dīin me ti sā n ka lslaangā dīin ye, Tēn-tuuma a Muhammad -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- sēn wa ne-a soabā. La ned ning sēn wa n tug kē dīin zēng ti ka lslaangā b ka na n tol n reeg a yīng lae-lae ye. La ned ning sēn rat n bāng Šari-kāngā buudā sēn welse, bi a bao n bāng gaf-rāmb nins pusē b sēn tar bas-m-yam ne-a wā, gaf-rāmb nins sēn wilgd lslaangā sēn yaa a soabā.

Ad lslaangā Šari wā raabā -sēn yaa wala Wënd tēn-tumā fāa raabā- yaa ti dīin sudā zēnk ninsaala, ti a yi yamba sēn welg toor ne wēnd sēn yaa bān-naandsā Naabā, la a baag-a n yi ninsaalbā maa āndūni wā maa yel-yaals yembdo.

Ad lslaangā Šari wā, a yaa būmb sēn manega n sokd zāmaan fāo la zīig fāa pugē, la ka be a pugē būmb sēn pōnd ne ninsaal raab nins sēn manega ye. bala a yaa būmb

sēn siki n yi Wēnd nengē, sēn mi būmb ninga nebā sēn tar  
tuslem ne-a wā. La nebā tara tulsem n tug Šari sēn yaa  
sōma a toore, sēn ka yidgd taab ye, sēn manegd ninsaalba,  
tī pa ned baa a yembre n yēmbg-a ye, la a ytame n yaa b  
sēn deege n yi Wēnd nengē, t'a peegd nebā n tugd sōma  
la kāndagr sore. Rēnd b sā n tall-a n bu b yela manegda me  
la b paam tulgre n yi bāmb ne taab wēgdā.



## 7-A zabd-n-taasã yãnesg zīiga la b kaset-rãmba maanego ne-a

Sik ka be tu Nabiyaam fãa tara a zabd-n-taase, tu b maand-a beem, la b yãs a boolgã sor zugu, n git nebã tu b ra kõi sid ne-a ye. La Wënd Tën-tuumã a Muhamad -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- a rag n tara zabd-n-taas wusgo, a vumã wakat la a kūumã poorẽ, la ad Wënd sōng-a lame t'a tōog-b fãa gilli. La kaset-rãmb pugla taaba sēn yi b wusgã fãa nengẽ - kudgo la paalm-paalem- t'a yaa Nabiyaamq, la ad a waa ne wala bũmb ninga nabiyaam-rãmb nins sēn reng taorã sēn wa ne wã -puusg la tulgr be b yīnga- la ad bãmb miime t'a bee sid zugu, la ad yel gidgs wusgo n gidgd-b wusgã fãa tu b ka kōt sid ne-a ye, wala zugundã nonglem, maa nebã zoeese, maa yaa ligd ning a sēn paamde a naamã poorẽ wã kongr rabeem.

La Pēgr tingu be ne Wēnde sēn yaa bōn-naandsã Naabã





Yaa karen-saam bedrã a Muḥammad [bn  
Abdullaah Assuhaim n guls-a  
Yaa Loεεgã bãngr karen-saamba (gudgo),  
Islaangã kareng bukgẽ wã  
wubrã kareng rooge (fakilte) sãn be naabã a  
Su'ud karen-do kēengẽ wã (Iniversite).  
Rıyaade, Arabı Saoodıt tēngẽ wã



## Content

1-A YUURĀ, LA A BUUDĀ, LA TĚNG NING $\alpha$ A SĚN ROGE LA A BL A PUGĚ WĀ. ....	5
2-ALBARK FURĀ LOEESI NE ALBARK PAGĀ: .....	7
3-WAHL WĀ (TUMSGĀ) SINGRE .....	8
4- A TĚN-TUMDĀ .....	18
5- A NABIYAAMDĀ TAGMAS-RĀMBĀ LA A DALIL- RĀMBĀ.....	22
6- ŠARI NING $\alpha$ TĚN-TUUMĀ A MUHAMMAD SĚN WA NE- $\alpha$ WĀ, WĚND PUUSG LA A TILGR BE A YĪNGA- .....	26
7-A ZABD-N-TAASĀ YĀNESG ZĪIGA LA B KASET- RĀMBA M $\alpha$ NEGO NE-A .....	32
CONTENT .....	34

# Get to Know about Islam

in More Than **100** Languages



موسوعة الأحاديث النبوية  
HadeethEnc.com



Encyclopedia of the  
Translations of the Prophetic  
Hadiths and their  
Commentaries



IslamHouse.com



A Comprehensive Reference  
for Introducing Islam in the  
World's Languages



موسوعة القرآن الكريم  
QuranEnc.com



Encyclopedia of the  
Translations of the Meanings  
and Interpretations of the  
Noble Qur'an



ملا نسمع أطفال المسلمين جملته  
kids.islamenc.com



The Platform of What Muslim  
Children Must Know



موسوعة المحتوى الإسلامي  
IslamEnc.com



A Selection of the Translated  
Islamic Content



بيان الإسلام  
byenah.com



A Simplified Gateway for  
Introducing Islam and  
Learning its Rulings



سورة التين



Mos198

978-603-8442-04-3